

СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА

Предмет се налази у једанаестом блоку, и реализује се кроз 1 час теоретске наставе, 1 час вежби, 1 час студијског истраживачког рада недељно и 55 часова самосталног рада студента у току семестра. Предмет носи 4 ЕСПБ бода.

Образовни циљ предмета

Проучавање међусобног утицаја човека, његовог здравља и околине која га окружује. Откривањем механизма ових међусобних утицаја, стварају се услови за сузбијање негативних фактора, и неговање позитивних, што у крајњем случају води ка унапређењу здравља становништва и подизања нивоа квалитета живота. Циљ предмета је и упознавање студената са структуром, организацијом и функционисањем здравственог система.

Исходи образовања

По завршетку наставе из предмета Социјална медицина од студената се очекује стицање следећих знања, вештина, ставова:

Знања:

- Здравље и болест: концепти, нивои, биолошке, бихејвиоралне, социјалне и економске детерминанте здравља и болести.
- Заштита здравља: стратегија, системи, нивои и облици (промоција, превенција, дијагностика, лечење, рехабилитација, подршка).
- 3. Знање, ставови и понашање у односу на здравље и болест: стил живота, здравствено васпитање.
- Социјално-медицинска обољења и стања.
- Метод проучавања здравственог стања становништва.
- Здравствена заштита популационих група: групације под ризиком и од посебног друштвеног интереса (деца и омладина, жене-труднице, радници, стара лица, особе оболеле од болести од социјално-медицинског значаја, инвалидна и хендикепирана лица)
- Организација здравствене заштите: дефиниције, нивои (примарна, секундарна, терцијарна), системи (карактеристике, обим, права), здравствено осигурање, финансирање здравствене заштите.
- Организација здравствених установа: структура, врста, референтност, метод рада, управљање и руковођење.
- Организација и методологија научно-истраживачког рада.

Вештине:

- Фактори који одређују здравље. Здравствени профил.
- Сагледавање природног тока болести и дефинисање мера здравствене заштите (по нивоима)

превенције) код појединих болести од социјално-медицинског значаја.

- Практична примена медицинске документације и евиденције у здравству.
- Мерење здравственог стања становништва. Социјално-медицински приступ.
- Вежбање метода у здравствено-васпитном раду.
- Решавање одређеног јавно-здравственог проблема у заједници.
- Израда семинарског рада на тему здравствених и социјалних потреба младих.

Ставови:

- о здрављу у оквирима његове савремене дефиниције
- о факторима који га одређују
- о могућностима за унапређење здравља и одговорности различитих субјеката
- о здравственој заштити, улози, задацима и одговорности њених носилаца

Услови слушања наставе:

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан у једанаести блок Дипломског академског студијског програма -интегрисне студије за доктора медицине.

Облици наставе

Теоријска настава се одржава на Медицинском факултету, док се практичан рад одвија на Медицинском факултету, здравственим установама и установама социјалне заштите.

Теоретска настава одвија се у облику интерактивне наставе у којој предавач током предавања комуницира са студентима у облику активне дискусије о теми предавања. Када тема предавања то дозволи користе се и педагошке технике: PBL (problem base learning), учење кроз решавање проблема, ROLL PLAY ситуацију у којој су предавач и студенти активни учесници. Сва предавања су у облику power point презентације, која је студентима доступна на web-сајту факултета .

Текст сваког предавања штампа се у облику Збирке предавања и служи, уз допунску литературу, као материјал за припремање испита. Испитна питања сваки предавач доставља уз текст предавања у електронском облику на основу чега се формира база питања из свих области обухваћених предавањем.

Структура предмета

Наставне јединице по недељама:

МОДУЛ 1- ЗДРАВЉЕ И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА (1,2,3,4) 1 ЕСПБ

**Наставна
јединица 1**

1. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање • Развој, дефиниција и предмет изучавања социјалне медицине

- Вежбе**
- Дефиниција, циљ, задатак и подручје рада социјалне медицине

**Наставна
јединица 2
Предавање**

2. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Савремени концепт здравља:
 - Основи теорије здравља.
 - Фактори који утичу на здравље.
 - Здравствени ресурси и ризици.
 - Здравље и квалитет живота.
- Вежбе**
- Дефиниције здравља.
 - Здравствени ресурси и здравствени ризици.
 - Фактори који утичу на здравље.

**Наставна
јединица 3
Предавање**

3. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Здравље и економски развој.
- Социјално-медицински аспекти водећих здравствених проблема.

Вежбе

- Критеријуми за процену болести већег социјалномедицинског значаја.
- Превенција и контрола хроничних незаразних обољења.

**Наставна
јединица 4
Предавање**

4. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Здравствена заштита.
 - Здравље вулнерабилних група становништва (здравље жена, деце и старих лица).
- Вежбе**
- Природни ток болести.
 - Мере здравствене заштите и нивои превенције.
 - Здравствена заштита вулнерабилних група становништва.

МОДУЛ 2- МЕРЕЊЕ ЗДРАВЉА (1,2) 1 ЕСПБ

**Наставна
јединица 1
Предавање**

5. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Развој метода мерења здравља становништва.
 - Индикатори и индекси.
 - Прилази мерењу здравственог стања становништва.
 - Извори података за оцену здравственог стања.
- Вежбе**
- Процена здравственог стања становништва.
 - Приступ процени здравственог стања.
 - Извор података за процену.
 - Подела показатеља.

**Наставна
јединица 2
Предавање**

6. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Класификација индикатора здравственог стања становништва.
- Нови приступи мерењу здравља становништва.
- Сложени индикатори.
- Методи брзе процене здравственог стања становништва.
- Разрада индикатора (подела индикатора према препорукама СЗО):
 - Индикатори здравствене политике.
 - Социјално-економски индикатори у вези са здрављем.
 - Индикатори здравственог стања.
 - Показатељи квалитета и ефикасности рада здравствене службе.

**МОДУЛ 3– ОРГАНИЗАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ (1,2,3,4,5)
0,5 ЕСПБ**

**Наставна
јединица 1
Предавање**

7. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Основни принципи организације здравствене службе.
- Примарна здравствена заштита.
- Остваривање здравствене заштите
- Принципи организације здравствене службе.
- Ванболничка заштита.
- Болничка заштита.

**Наставна
јединица 2
Предавање**

8. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Улога здравствених установа у остваривању здравствене заштите.
- Улога здравствених радника у остваривању здравствене заштите.
- Врсте и делатност здравствених установа.

**Наставна
јединица 3
Предавање**

9. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Породична медицина.
- Улога приватног сектора у здравственој заштити.

- Здравствени радници, здравствени сарадници и немедицински радници. Стручно и научно усавршавање.
- Породични лекар.

**Наставна
јединица 4
Предавање**

10. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Медицинска етика у остваривању здравствене заштите.
- Међународна здравствена сарадња.

- Међународна здравствена сарадња и организације.

**Наставна
јединица 5
Предавање**

11. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Програмирање здравствене заштите.
- Принципи управљања здравственим установама.

Вежбе

- Мониторинг и евалуација програма.

**МОДУЛ 4 – ФИНАНСИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И
ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ; ЗДРАВСТВЕНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (1,2) 0,5
ЕСПБ**

**Наставна
јединица 1
Предавање**

12. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Финансирање здравствене заштите
- Здравствено осигурање.
 - Развој здравственог осигурања у свету.
 - Развој здравственог осигурања у нашој земљи.
 - Организација и функционисање здравственог осигурања у свету.
 - Организација, финансирање и модели.
 - Обухваћеност становништва здравственим осигурањем.
 - Права из здравственог осигурања.
 - Финансирање обавезног здравственог осигурања.
 - Учешће осигураника у трошковима за здравствену заштиту (партиципација).
 - Организација здравственог осигурања.
 - Здравствена служба и здравствено осигурање.
 - Начин плаћања здравствених услуга.
 - Плаћање по услузи.
 - Плаћање по случају.
 - Плаћање по болесничком дану.
 - Плаћање по осигураном лицу.
 - Плаћање путем обезбеђивања плата и материјалних трошкова.
 - Буџетски начин плаћања.
 - Мере у здравственом осигурању за контролу потрошње.

Вежбе

- Финансирање здравствене заштите
- Здравствено осигурање

**Наставна
јединица 2
Предавање**

13. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Здравствене технологије
- Реформе здравствених система

- Вежбе**
- Основна медицинска документација и помоћна средства за вођење евиденције по областима здравствене заштите
 - Међународна класификација болести - десета ревизија

МОДУЛ 4- ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА (1,2) 1 ЕСПБ

**Наставна
јединица 1
Предавање**

14. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Концепти промоције здравља.
- Приступы промоцији здравља и превенцији болести.
- Фактори који утичу на ниво здравља.
- Улога здравствене службе.

Вежбе

- Понашање и здравље.
- Субјекти у здравственом васпитању.
- Садржај и организација здравствено-васпитног рада.

**Наставна
јединица 2
Предавање**

15. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Здравствено васпитање.
- Промоција здравља у заједници.
- Здрава животна средина.
- Здравствена заштита на раду.
- Здравствено законодавство.

Вежбе

- Здравствено-васпитне методе и стратегије.
- Основне карактеристике научно-стручног дела.

Предиспитне обавезе:

Студенти су у обавези да активно учествују у практичној настави. Наставници који изводе наставу ће оцењивати њихово знање, вештину и ставове испољене приликом активности студента оценама од 5 до 10.

Начин полагања испита и оцењивања:

Испит се полаже кроз тест и усмено.

Оцена на испиту чини 70% крајње оцене студента, док оцена знања, вештине и ставова испољених током наставе чини 30% крајње оцене студента. Оцена се креће у распону од 5 до 10.

Осим оцене на скали од 5 до 10, студент добија и једну од оцена из следеће табеле:

- A - 10% студената са најбољим успехом на испиту
- B - 25% следећих са нижим успехом на испиту
- C - 30% следећих са још нижим успехом на испиту
- D - 25% следећих са још нижим успехом на испиту
- E - 10% студената са најслабијим успехом на испиту
- Fx - студенти којима треба још мало да би припремили испит
- F - студенти који нису положили

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
предавања	15	тест	10
практична настава	15	практични испит	
колоквијум-и семинар-и		усмени испит	60

Званична литература:

- Ђокић Д, Јаковљевић Д, Јаковљевић Ђ.: Социјална медицина, Уџбеник за редовну и последипломску наставу, Медицински факултет у Крагујевцу, Крагујевац, 2007.
- Милић Ч.: Социјална медицина-практикум, Медицински факултет у Крагујевцу, Крагујевац, 2003.